Štev. 281 (Posamezna številka 8 vinarjev.) V Trstu, v sredo 10. oktobra 1917 Letnik XLII

EDINOST

Izhaja vsak dan, tudi ob nedeljah in praznikih, ob 5 zjutraj.

Uredništvo: Ulica Sv. Frančiška Asiškega št. 20, I. nadstr. — Vsi dopisi naj se pošiljajo uredništvu lista. Nefrankirana pisma se ne sprejemajo in rokopisi se ne vračajo.

Izdajatelj in odgovorni urednik Štefan Godina. Lastnik konsorcij lista „Edinost". — Tisk tiskarne „Edinosti", vpisane zadruge z omejenim poroštvom v Trstu, ulica Sv. Frančiška Asiškega št. 20.

Telefon uredništva in uprave štev. 11-57.

Naročnina znaša: Za celo leto . . . . . K 31·20
Za pol leta . . . . . 15·60
za tri mesece . . . . . 7·80
za nedeljsko izdajo za celo leto . . . . . 6·20
za pol leta . . . . . 3·60

Posamezne številke „Edinosti" se prodajajo po 8 vinarjev, zastarele številke po 10 vinarjev.

Oglasi se računajo na milimetre v širokosti ene kolone.
Cene: Oglasi trgovcev in obrtnikov . . . . . mm po 10 vin.
Osmrtnice, zahvale, poslanice, oglasi denarnih zavodov . . . . . mm po 20 vin.
Oglasi v tekstu lista do pet vrst . . . . . K 20.—
vsaka nadaljna vrsta . . . . . „ 2.—

Mali oglasi po 4 vinarje beseda, najmanj pa 40 vinarjev.

Oglase sprejema inseratni oddelek „Edinosti". Naročnina in reklamacije se pošiljajo upravi lista. Plačuje se izključno le upravi „Edinosti" — Plača in toži se v Trstu.

Uprava in inseratni oddelek se nahajata v ulici Sv. Frančiška Asiškega št. 20. — Poštnohranilnični račun št. 841.652.

Zvezna armadna poročila.

AVSTRIJSKO.

DUNAJ, 9. (Kor.) Uradno se razglaša: 9. oktobra 1917.

Vzhodno bojišče. — Neizpremenjeno.

Italijansko bojišče. — Pri Kalu, na planoti Banjšice—Sv. Duh je bil včeraj italijanski napad odbit z velikimi sovražnimi izgubami. 120 ujetnikov in 7 strojnic je ostalo v naših rokah. Pri Kostanjevici nam je uspešno podvzetje prineslo 180 ujetnikov.

Albanija. — Vzhodno Valone je bil prehod Italijanov čez Vojušo preprečen.

Načelnik generalnega štaba.

NEMŠKO.

BEROLIN, 9. (Kor.) Veliki glavni stan, 9. oktobra 1917.

Zapadno bojišče. — Armada kraljeviča Ruprehta: Topovski boj v Flandriji je bil kljub viharnemu deževnemu vremenu med gozdom Houthoulstom in Zandvoordom močen. Zvečer je združil sovražnik svoje sile za močne protisunke proti posameznim odsekom. Po nemirni noči se je razvilo topovsko delovanje na vsej fronti v bobnajoč ogenj. Na obeh straneh proge Staden—Boesinghe in severno ceste Menin—Ypern je prešla angleška pehota v napad; boj se še vrši. — Pri ostalih armadah, razven vzdržnega ognja severovzhodno Soissonsa, nobenih bojnih dejanj.

Vzhodno bojišče. — Nič novega.

Macedonska fronta. — Živahno topovsko delovanje jugozapadno Dojranskega jezera, v dolini Vardarja, na Dobrem polju in v kolenu Černe.

BEROLIN, 9. (Kor.) Wolffov urad poroča: Veliki glavni stan, 9. okt. 1917, zvečer. — V Flandriji se je iz jutranjih bojev razvila nova bitka, na črti Draaiband—severovzhodno Bixschote (18 km) še traja. Vkljub večkratnemu navalu se omejuje sovražnikov dobiček na ozemlju po dosedanjih poročilih na ozek kos Draaiband in Poelkapelle. V ostalem so bili napadi odbiti. — Sicer nič pomembnega.

Prvi generalni kvartirmojster pl. Ludendorff.

BOLGARSKO.

SOFIJA, 8. (Kor.) Generalni štab poroča: Macedonska fronta: Na več krajih fronte motilen ogenj, nekoliko živahnejši na obeh straneh Dojranskega jezera. Naš ogenj je pregnal več sovražnih poizvedovalnih skupin. — Romunska fronta: Pri Pristavi topovski ogenj, vzhodno Isaceje neznatno streljanje pehote.

Rajhstag.

GLAVNI ODSEK RAJHSTAGA.

BEROLIN, 8. (Kor.) Vojni minister Stein je izjavil, da nikakor ne namerava zanašati politike v armado. Kjer se dana navodila ne bodo izpolnjevala, tam se bo strogo nastopalo, da se preprečijo poizkusi propagande za kako stranko. Državni tajnik dr. Helfferich je poudarjal, da je na plenarni seji 6. t. m. končal svoja stvarna izvajanja, ko je zapustil tribuno, da je torej naziranje, da je prekinil svoj govor, napačno. Kake razžaljive besede ne more nihče najti v njegovem govoru. Po nadaljnih izvajanjih raznih govornikov je državni kancelar naznanil, da so državne osrednje oblasti zahtevale od podrejenih oblasti natančna poročila o eventualnem vplivanju službenih predstojnikov na podrejence v interesu domoljubne stranke. Dosedanji materijal obsega pet slučajev podrejenega pomena. Seveda se bo v vseh teh slučajih storilo vse potrebno. Ni mogoče tajiti, da se je armadno vodstvo informiralo o vodilnih načelih domoljubnega pouka, da sestavi potem na objektiven način velikopotezen načrt prosvete. Da hoče vrhovno armadno vodstvo obvarovati armado politike in političnega spora, je samoobsebi umljivo. Neki socijalist je zahteval, naj kancelar obljubi, da se preprečita v armadi vsaka politična agitacija in da se ne bo nastopalo proti zborovanjem v svrho pozdravitve državnozborske resolucije glede miru sporazuma. Državni kancelar je izjavil, da ne sme biti v armadi nobene politične agitacije, niti nobenih informacij. Kar se tiče domače prosvete, ne more dati nobene izjave. Predlog neodvisnih socijalistov je bil nato odklonjen in naknadni proračun sprejet proti glasovom socijalistov in neodvisnih socijalistov. Nemška frakcija, ki je pri drugem čitanju glasovala contra, je sedaj odobrila proračun.

Seja zbornice.

BEROLIN, 9. (Kor.) Državni zbor je danes nadaljeval debato o socijalno-demokratični interpelaciji glede vsenemške agitacije v armadi. Državni kancelar dr. Michaelis se povrača na včerajšnjo razpravo. Bistveni del informacijskega pouka so po načrtih vrhovnega armadnega vodstva vzroki vojne in gospodarski razvoj Nemčije. Državni kancelar govori nato o manifestaciji državnega zbora z dne 19. julija ter izvaja nadalje, da moramo cilje, ki jih izraža ta manifestacija, razumevati v njihovem pozitivnem smislu. Biti si moramo na jasnem o tem, kaj pomenjajo ti cilji. Opisal sem oni dan s privolitvijo državnega zbora te cilje v tej smeri, da sem dejal, da moramo vztrajati tudi nadalje, dokler ne dosežemo, da obdrži Nemčija na celini in na morju svojo veljavo. Stremeti moramo nadalje za tem, da se orožna zveza naših nasprotnikov ne izraste v gospodarsko napadalno zvezo. V tem smislu moramo doseči mir, ki zagotovi kmetu dohodek njegove grude, ki da delavcu zaslužek ter industriji preskrbi tržišča in ustvari podlage socijalnega razmaha, ki da našim ladjam možnost, da na prosti vožnji pristajajo ter se zalagajo s premogom vsepovsod po svetu; mir najobsežnejšega in kulturelnega razvoja, resnični mir, tega moremo doseči v tem okviru. Dokler hočejo naši nasprotniki majati na črno-rdeče-belih količih, dokler zahtevajo, da od nemške dežele kaj odstopimo, dokler se bavijo z mislijo, da zaženejo klin med nemški narod in njegovega cesarja, toliko časa bomo zadržavali svojo mirovno roko, toliko časa morajo opravljati svoje delo topovi in podvodniki. In mir mora vendar priti. — Državni tajnik državnega mornariškega urada, pl. Capelle, izvaja: Ruska revolucija je tudi nekaterim ljudem na krovu našega brodovja zmešala glavo ter razpasla pri njih revolucijonarne ideje, da bi na ta način eventualno z uporabo sile onesposobili brodovje ter izsilili mir. (Viharni fej-klici na desnici.) Ugotovljeno je, da je glavni agitator tu v zbornici v frakcijskih prostorih neodvisne socijalno-demokratične stranke poslancem Dittmannu, Haaseju in Vogterju predložil svoj načrt, ki so ga le-ti odobrili. (Viharni fej-klici na desnici; na skrajni levici se neprestano kliče: Jasen švindel! Neverjetno!) Državni tajnik pl. Capelle nadaljuje: Poslanci so opozarjali na nevarnost tega postopanja ter opominjali k največji oprezności, ali zagotovili so polno podporo, prepustivši agitacijski materijal za nahujskanje brodovja. (Opetovani fej-klici na desnici.) Napram tej situaciji je bila moja prva dolžnost, da po možnosti zabranim, da se vrine obljubljeni agitacijski materijal. Prosil sem zato pristojna poveljništva in oblasti, da z vsemi sredstvi zabranijo razširjenje tega materijala. K koncu je izjavil pl. Capelle, da so razširjajoče se vesti brezmejno pretirane. Udanost brodovja tudi en sam trenutek ni bila v nevarnosti. — Izvajanja državnega tajnika državnega mornariškega urada so v vsej zbornici povzročila živahno gibanje. — Posl. dr. David (socijalen demokrat) dvomi o resničnosti težkih obdolžitev državnega tajnika proti članom zbornice. — Posl. Haase (neodvisen socijalen demokrat) izjavlja z ozirom na trditve državnega tajnika državnega mornariškega urada, da se je mornar, o katerem je govoril državni tajnik, razgovarjal z njim (Haasejem) v frakcijskih prostorih. Pozivljam državnega tajnika, da predloži dokazilni materijal. Čestokrat so se mi mornarji pritoževali ter mi slikali tudi razpoloženje mornarjev. Sprejemal sem jih na bodniku ali pa v frakcijskih prostorih. Omenjeni mornar se je trpko pritoževal ter govoril o silni nezadovoljnosti in razsrjenosti med mornarji, ki so se sedaj v velikem številu naročili na neodvisno socijalno-demokratično časopisje. Opozarjal sem ga na to, da je to samo na sebi dovoljeno, toda opominjal sem ga k oprezności ter ga svaril. Mornar je napravljal vtis svežega, dušev no čilega moža in globoko me je pretreslo, da je radi svojega prepričanja moral umreti. Da ruska revolucija silno vpliva na vse po svobodi hlepeče ljudi, je razumljivo. — Posl. Vogter (neodvisen socijalen demokrat) pripominja za svojo osebo: Izjavljam, da sem tudi jaz razpravljal z dotičnim mornarjem ter se z njim opetovano razgovarjal o razmerah pri mornarici na splošno in o razmerah na njegovi ladji posebej. To je bila pravica dotičnega mornarja ter je pravica poslancev, da, njihova dolžnost, da se brigajo za take glasove in obžalovanja vrednim ljudem pripomagajo do njihove pravice. Govornik poziv lja državnega tajnika, da pride na dan z materijalom ter pokaže le en spis ki pozivlja indirektno na upor. — Posl. Ditmann potrjuje tudi za svojo osebo izvajanja poslancev Haaseja in Vogterja.

BEROLIN, 9. (Kor.) Državni zbor je predlog neodvisnih socijalnih demokratov, ki se glasi: »Obravnavanje predmeta interpelacije ne odgovarja naziranju državnega zbora«, odklonil z vsemi proti glasovom obeh socijalno-demokratičnih frakcij ter je prešel nato v razpravo o poročilu glavnega odseka o vnanji politiki.

Dr. pl. Kühlmann na Dunaju.

BEROLIN, 9. (Kor.) Državni tajnik vnanjega urada, dr. pl. Kühlmann, se odpelje danes zvečer na Dunaj.

Vesti iz Rusije.

NOVI RUSKI KOALICIJSKI KABINET.

PETROGRAD, 8. (Kor.) Kabinet, ki ga je sestavil Kerenskij na podlagi dogovora z demokratičnimi in meščanskimi strankami, je sestavljen sledeče: Socijalistični člani: **Kerenskij** — ministrski predsednik in vrhovni armadni poveljnik; **Nikitin** — notranje ministrstvo, pošta in brzojav; **Maljantovič** — justica; **Prokopovič** — minister za prehrano; **Aksentjev** — kmetijstvo; **Hvostov** — javna dela. Nesocijalistični člani so: **Tereščenko** — vnanje stvari; **Konovalov** — trgovina in industrija; **Bernackij** — finance; **Salazkin** — javni pouk; **Kartašev** — kultus; **Kiškin** — javno oskrbstvo; **Smirnov** — državni kontrolor; **Tretjakov** — predsednik gospodarskega sveta pri začasni vladi; **Liberovskij** — prometni minister; general **Verhovskij** — vojni minister; admiral **Verderovskij** — mornariški minister.

ŠVEDSKA KABINETNA KRIZA.

Vse stranke za strogo nevtralnost dežele.

STOCKHOLM, 8. (Kor.) Kralj je sprejel danes pozvane načelnike strank, ki so mu izročili odgovore svojih strank. Vse stranke izrecno poudarjajo, da se mora ohraniti dosedanja samostojna, absolutna in nepristranska politika nevtralnosti. Manifest desnice naglaša potrebo, da naj se vzdrže trgovinske zveze z obema strankama. Stranka prava in liberalci izjavljajo, da so pod gotovimi pogoji pripravljeni stopiti v koalicijsko vlado. Stranka prava želi, da naj se odstranijo vsa vprašanja, ki cepijo stranke. Liberalci zahtevajo zadovoljivo sestavo vlade, kakor tudi dogovor o programu popolnoma nepristranke politike nevtralnosti in trgovinske politike. Socijalisti pravijo med drugim: Samoobsebi umljivo je, da je treba zahtevati od bodoče vlade popolno nevtralnost, ki je bila geslo državne vlade tekom svetovne vojne. Iz navedenih pogajanj je razvidno, da manjkajo za koalicijsko vlado notranje-politični temeljni predpogoji. Ob takih okoliščinah mora biti naša stranka izključena od eventualnega sodelovanja pri sestavi od Vašega Veličanstva predlagane vlade. Kralj je pozval k sebi predsednika obeh zbornic državnega zbora.

Žrtve tajfuna.

TOKIJO, 8. (Kor.) Seznam žrtev tajfuna naglo raste. Škoda je tako velika, da jo je mogoče za enkrat le približno oceniti. Stvarna škoda znaša 100 milijonov jenov. V prefekturi Tokija samega je bilo ubitih nad 500 ljudi; 3000 hiš je porušenih, 150.000 hiš poplavljenih in 200.000 ljudi brez strehe. Več vasi v okolici Tokija je popolnoma porušenih.

† Dr. Janez Evangelist Krek

Popolnoma nepričakovano, sredi viharnih časov, ki jih preživljajo evropski narodi, v času, ko bije tudi naš narod neizprosen boj za svoje pravice, je došla v Trst sledeča žalostna vest:

LJUBLJANA 9. (12'45 pop.) Dr. Krek umrl. Pogreb v petek popoldne.

Še pred par dnevi smo čitali v ljubljanskih listih jedrnato, nič hudega vsebujoče poročilo: »Dr. Krek leži bolan v Št. Janžu na Dolenjskem. Njegovo zdravstveno stanje se je obrnilo toliko na bolje, da je izven vsake nevarnosti.«

V sedanjem zasedanju zbornice ni bilo več slišati o njem, kar se je zdelo marsikomu čudno. Ime, ki je šlo še pred par meseci od ust do ust našega naroda je nenadoma izginilo. Prihajali so le semtertja kaki utrinki, ki so zopet izginili, ne da bi zapustili kake sledove. Začetkom meseca septembra, za časa sestanka načelništva »Jugoslovanskega kluba« z bosanskimi politiki v Sarajevu so se pojavile prve vesti o bolehnosti dr. Kreka, ki pa k sreči niso napovedovale nič hudega. Sedanjega zasedanja zbornice se ni mogel več udeležiti. In danes njega, ki ima glavno zaslugo na tem, da se je doseglo med slovenskimi političnimi strankami popolno složno postopanje, ni več med živimi.

Dr. Janez Evangelist Krek se je rodil l. 1865. pri Sv. Gregorju nad Sodražico, kjer je bil njegov oče učitelj. Pri njem je začel hoditi v šolo, ž njim je šel v Komendo pri Kamniku. Po očetovi smrti se je mati preselila na očetovo posestvo v Selcih nad Škofjo Loko. Njen sin je odšel v gimnazijo v Ljubljano, kjer je stopil pozneje tudi v bogoslovje. L. 1889. je bil posvečen za duhovnika. Po promoviranju na dunajskem vseučilišču je kaplanoval nekaj mesecev v Ribnici, nakar je postal vikar ljubljanske stolnice in l. 1895. profesor v ljubljanskem semeništču. L. 1897. je bil dr. Krek v peti kuriji izvoljen za državnega poslanca. Bil je tudi dolga leta član kranjskega deželnega zbora.

Za opis Krekovega dela bi bilo treba celih knjig, kajti v njegovem življenju se resno zrcalita življenje in razvoj političnega in gospodarskega delovanja slovenskega naroda v zadnjih 25 letih. Njegovo ime je najti povsod: cerkev, knjige, izseljenci, delavci, kmečki domovi, časopisi in društva, politika in gospodarstvo, govore o njegovem vsestranskem in nesebičnem delovanju, s čemer si je priboril nevenljivih zaslug med narodom. Pokojnik je bil faktično neumoren delavec. Delal je vedno z jasnim in veselim obrazom. Da je truden, se mu ni poznalo, napori mu niso nikdar delali črnega obraza. Poklic mu je bilo delo, razvedrilo mu je bilo delo, počitek mu je bilo delo, plačilo mu je bilo delo; kratkomalo, njegova lastnost je bilo delo. Pokojnik je poznal in ljubil slovensko zemljo iz vsega svojega srca. Spoznaval je povsod razmere in osebe in iskal delavcev za preporod slovenskega ljudstva. Jasno spoznanje našega narodnega položaja in velika ljubezen do naroda sta v njem oživela in utrdila tisto rešilno misel, da se morajo naše dežele iznebiti lokalizma. Bojeval se je za združenje naših narodnih sil, ker je bil prepričan, da je le tako mogoče obvarovati narod in ga z lastno silo dvigniti do političnih pravic, višje kulture in blagostanja. Deloval je neprestano v tem smislu, čeprav kljub vsej svoji izrazitosti, zmožnosti in dalekogledności ni našel vedno povsod dovolj razumevanja za ideje, ki so obrodile toliko dobrega sadu na naših primorskih tleh.

Pokojniku je bilo še usojeno, da je našel naš narod združen, združen v boju za njegovo staro pravdo. Sedaj ga ni več med nami! Toda živel bo njegov duh in njegovo delo bo nadaljevala generacija, ki si jo je vzgojil sam. Njegovemu spominu se morajo s spoštovanjem klanjati ne samo njegovi ožji somišljeniki, ampak tudi politični nasprotniki. Saj je daroval svoji domovini svoje srce, svoj razum, svojo fantazijo, svojo besedo in svoje življenje. Njegova izguba je zlasti v sedanjem trenotku za ves naš jugoslovanski narod naravnost nenadomestljiva.

Smejali bi se nam najbrže in bi rekli: če hočete vedeti, kako mislijo Nemci, potem se obrnite do nas, do voditeljev naroda, ne pa do kakega častniškega sluge ali hlapca v Buxdehude, ali v Stitmeusiedlu! Ali ni res? Nasprotni nam pa se poslužujete take taktike! Če je kak revež, ki je ležal tam v strelskem jarku, ali pa je bil na vojaškem vežbališču, kjer ga je njegov častnik gonil sem in tja, v strahu in da bi se prikupil častniku, zabavljal čez svoje poslance, se to predstavlja kot izjava slovenskega naroda, se obsoja poslance in njih stremljenja. Ali, gospoda moja, kako nam pojasnite potem, da ti ljudje, ko hodijo na volišče, ne volijo takoimenovanih Nemcem prijaznih Slovencev, marveč vedno ravno »hujskače«? To kaže vendar, da ljudstvo, če more in sme res govoriti tako, kakor misli v srcu, soglaša z nami in ne s tem, kar mu hočejo vtepsti po Nemcih plačani agitatorji in agenti. (Meiklici.)

Gre za bodočnost naroda!

Če, gospoda moja, uvažuje to, boste morda polagoma razumeli, da ob takem duševnem razpoloženju ljudstva, ko gre za najvažneje interese, da, za življenske interese, ne bomo tu na Dunaju morda za malo koncesijo, za eno šolo ali kako drugačno koncesijo stavljali v nevarnost, ali prodajali vse bodočnosti svojega naroda! Ne, gospoda moja, naše ljudstvo je postalo po vojni tako politično zrelo, da bi danes enostavno ne razumelo, ako bi podpirali take vlade, ki so izvedle take stvari, kot so te, kar se je zgodilo v vojni, in če mi — o tem bom še govoril — podpirali vlado, ki se je sovražno izrekla proti naši glavni zahtevi.

In sedaj prehajam ravno k tej zahtevi in to bi bil drugi del mojih izvajanj. Kako je prišlo do te zahteve, da te takoimenovane državnopravne deklaracije z dne 30. maja t. l.? V letu 1848., ko so se Slovenci vzbudili k političnemu življenju, so se, kot vsi drugi narodi, navduševali za politično svobodo in enakopravnost in so tudi zastavili zanjo vse moči. Politična svoboda se je tedaj izvojevala in tudi enakopravnost se je tedaj utemeljila zakonito, kajti to, kar imamo danes v členku 19., je bilo ugotovljeno že v letu 1848. Nu, gospoda moja, razočarani smo bili mi ravnotako, kakor so bili razočarani delavci. Tudi delavci so se nadejali svoje blaginje od politične svobode, ali ta svoboda, politična in gospodarska svoboda, jim je prinesla tudi svobodo izžemanja od strani gospodarsko mogočnih. Tedaj so videli, da s svobodo samo ne morejo ničesar opraviti, in ravno tako se je zgodilo tudi nam. — Ukljub členku XIX. in prejšnjim enakoglasečim se določbam je gospodstvo tujstva ostalo isto.

Z začetka nismo mogli razumeti, ali bili smo tudi potem istotako kot prej izključeni od vseh političnih in narodnih pravic in prepuščeni gospodovalnemu plemenu na milost in nemilost, odkazani gospodujočemu razredu. Pozneje, ko smo prišli že kolikor-toliko do izpoznanja, so se navduševali naši zastopniki za deželno avtonomijo, sledeč v tem pogledu Poljakom in Čehom. Ali tu s mo prišli z dežja pod kap, kajti z deželno avtonomijo smo dobili dva gospodarja, dočim nas je poprej tlačila le vladna oblast; tlačila nas je potem še deželna oblast, po tako imenovanih avtonomnih oblastih, ki so skoro v vseh naših kronovinah v tujih rokah, in so nam te kratile naše pravice. Tako doživljamo novo razočaranje in mi moramo raznišljati, po kaki poti bi vendar prišli do tega, kar nam gre, kako bi si mogli priboriti svojo samostojnost. Tako je počasi ali sigurno slednjič prodrlo prepričanje, da nimamo ničesar pričakovati od enakopravnosti, ničesar od deželne in občinske avtonomije, marveč, da treba nam

narodne avtonomije,

in sicer ne samo narodne samouprave, ampak tudi

narodne samovlade,

opremljene z vsemi pravicami in atributi državne neodvisnosti. To, gospoda moja, je bil vzrok, da smo prišli potem do svoje deklaracije. Čisto enostavno: Nočemo več služiti, nočemo biti pod gospodstvom, nočemo za vsako šolo, za vsako kulturno in narodno potrebo še le apelirati na milost gospodujočih; nočemo prositi in prosjačiti, **marveč hočemo sami odločati o vseh teh naših potrebah.** (Zvršetek prih.)

PODLISTEK.

Milijonar, ki je izginil.

Roman. Francoski spisal Evgen Chavette.

— Ali že ve Brichet za to nesrečo?

— Nisem se mu je upal sporočiti. Ko bi hotel vi, gospod sodnik, biti tako dober in sporočiti gospodu ta žalostni dogodek; vi mu poveste stvar bolje kot jaz.

— Dobro, pa mu povem.

— Grem ga torej budit in mu povem, da želite govoriti ž njim.

— Pojdi; ostalo je moja stvar.

Dve minuti pozneje je planil Colard s preplašenim obrazom in ves se tresoč od razburjenja iz Brichetovega stanovanja. Zunaj se je zadrl ob služabnika Frana, ki je bil še ves brez sape, ker je tako hitro tekel k sodniku.

— Hitro, hitro! Pokliči zdravnika Gardie! Morda je še kaj upanja! Potem pa skoči po notarja, gospoda Baudouina, — je ukazal hišnik s tresočim se glasom.

—Kaj pa se je zgodilo? — je vprašal po teh ukazih prestrašeni sodnik.

— O, gospod de Badière, strašna nesreča! — je jecljal Colard, ki ni mogel govoriti več.

Popeljal je sodnika v Brichetovo stanovanje. Takoj nato je prišel doktor Gardie. Ko je zagledal steklenico na mizi, je vzkliknil:

— Ha! Nesrečnik je zopet pil, vkljub mojemu svarilu .... In ponovna kap, ki sem mu jo prerokoval, ga je ugonobila.

Brichetovo lice je res, kot prvikrat, kazalo vse znake kapi. Ko pa je Maurice s Colardovo pomočjo vzdignil truplo na posteljo, da bi je preiskal natančneje, je moral opaziti nekaj posebnega. Sklonil se je presenečeno nad mrtvečev obraz.

Po kratkem preiskavanju je stopil zdravnik k mizi, vzel z mize nož in žnjim razklenil mrtvecu krčevito stisnjene čeljusti. Pregledal mu je usta: jezik je bil črn in kot osmojen.

— Aj, aj, — je dejal sam pri sebi; — steklenička, o kateri je dejal Colard, da jo je razbil, je ostala cela, kakor vidim.

Zaradi izgube svojega prijatelja globoko potrti sodnik ni opazil zdravnikovega razburjenja, ki pa je hitro minulo.

— Kaj ne, gospod doktor, kap je zadela mojega prijatelja? — je vprašal gospod de Badière.

— Da, gospod sodnik, — je odgovoril zdravnik odločno, vkljub svojemu razkritju.

Maurice je pri teh besedah zopet stisnil mrtvecu čeljusti, da ni bilo več videti jezika.

(Dalje.)

Govor poslanca dr. Otokarja Rybářa

v seji zbornice poslancev dne 2. okt. 1917.

(Dal.)

Vi, gospoda moja, navajate često proti nam izjave kmetov, ali — kakor nedavno neki tovariš — izjave svojega častniškega sluge in drugih infanteristov, s katerimi ste prišli v vojni v stike, da namreč ti sovražijo takozvane hujskače, da nočejo nič vedeti o vsem tem, da bi hoteli v miru živeti z Nemci, na kratko: da nikogar ne ljubijo bolj nego Nemcev in da nikogar ne mrzijo bolj, nego te takozvane hujskače — to smo namreč mi poslanci. Kaj bi rekli vi, gospoda moja, ako bi mi, da izvemo politično mnenje Nemcev, šli recimo v Stixneusiedl in bi tam vpraševali katerega-koli hlapca z imenom Sebastian Hinterhuber, kako misli o političnem položaju? —

Razne politične vesti.

O mirovnem govoru grofa Czernina razpreda jugoslovansko časopisje dalje zanimive komentarje, ki soglasno izzvenevajo v noto — nezadovoljstva in sicer iz istih razlogov, ki smo jih naveli včeraj po zagrebškem »Tagblattu«. »Hrvatska Riječ« konstatira, kako se Vsenemci pri nas in v rajhu tudi obračajo proti govoru Czernina. Separaten mir, kakor ga zahteva madjarski socijalnodemokratičen list »Nepszava« je nemožen na eni in drugi strani. Nemški vojskovodja Hindenburg pa izjavlja: **»Nitl besede več o miru, dokler ne bo dovršeno krvavo delo in dokler ne bo zmaga naša.«** Situvacija, kakor se izraža v različnih izjavah, koleba torej med vojno in mirom, dočim se praktično rešа-

va na bojiščih. — Tudi ententa nepresta-no govori o nadaljevanju vojne in o svoji nepopustljivosti. In sedaj se bliža zima, nade do miru pa so slabe. Na tem niso mogle dosedaj nič izpremeniti vse diplomatske izjave, mirovne in vojne. Tudi Czerninov govor nas ni približal miru niti za en korak. Pozabil je, ali točneje rečeno: ni mogel in ni smel govoriti, da je v Avstro-Ogrski vprašanje, **od katerega je odvisno, ali bo mir, ali ne bo! To je narodno vprašanje.** Že s tem, da si je Czernin izbral peštanske magnate za avditorij, nam je bilo jasno, da se Czernin noče dotakniti tega vprašanja. Ali, z molčanjem se ne dosega ničesar. Ostaja neizbrisna resnica — vsaj, kolikor se tiče monarhije — da je v vojni radi narodnega vprašanja. To se je priznavalo tudi od uradne strani v polemikah proti stališču Srbije in Italije. Ali bi se vsa ta vprašanja rešila s Czerninovim programom? **Ne! Ostal bi stari položaj, stari vzroki nemira, izpremenilo bi se samo to, da bi bila vladajočim narodom njih nadvlada zajamčena od — mednarodne zveze!!** Za vladajoče narode lepa, a za »narode druge vrste« — grozna perspektiva! Ideje, ki jih je grof Czernin prevzel od Rusov in Amerikancev, bi bile izvedljive samo tedaj, ko bi bil grof Czernin prevzel tudi drugi del njihovega programa: **samoodločbo narodov.** Ko bi se izvedla ta tako, da bi vsak narod monarhije sam uredil svojo hišo, potem bi se vsi narodi izrekli za Czerninov program v tem smislu, da se mora mir skleniti še danes. Ententa bi morala sprejeti tak mir. Dokler pa ni tega, ostaje peštanski govor samo beseda. Za tak mir, kakor ga zahteva Czernin, so Nemci in Madjari; za mir pa, ki bi istočasno z junctimom uredil narodna vprašanja na podlagi narodne samoodločbe, so vsi drugi narodi monarhije. — Czerninov mir je mir Nemcev in Madjarov, to je: manjšine avstro-ogrskega prebivalstva. Istega dne, ko se merodavni krogi postavijo na stališče večine prebivalstva, bomo imeli zares — mir!

Dernburg proti »domovinski stranki« v Nemčiji. V Nemčiji se je ustanovila nova stranka pod gornjim imenom. Je to stranka skrajne intrasigence, ki hoče brezpogojno odklanjati vsak sporazumni mir in pozna samo eno rešitev sedanjega svetovnega konflikta: z mečem na bojiščih! Ta program pa je v navskrižju z raznimi izjavami iste nemške vlade v novejših časih, posebno pa z zadnjim govorom grofa Czernina v Budimpešti. Dovolj je, ako povemo, da je glavni snovatelj te stranke znani admiral Tirpitz, inicijator podvodniške vojne brez pardona, ki pa se je moral umakniti, kar podkrepija domnevo, da nemški merodavni krogi ne soglašajo z njegovo neodjenljivostjo. Tem čudneji vtis napravljajo sedaj vesti, da so eksponenti odločilnih krogov v ozadju snovanja te nove stranke, ki da naj bi pritegnila vse nemške stranke, tako, da ne bi bilo nobenih strankarskih razlik in da bi ves narod nemški stal za — Tirpitzev mir! Razvoj stvari v Nemčiji postaja zagonetka posebno še vsled zadnje debate v nemškem državnem zboru neposredno po govoru grofa Czernina, da dobivamo vtis, kakor da je bil tem izjavam namen — polemike proti grofu Czerninu!! — Nu, vendar je v Nemčiji še mož, ki trezno mislijo in se ne morejo ogrevati za vojevitost Tirpitza in znanega Rewentlowa. Tako je bivši nemški državni tajnik Dernburg odločno nastopil proti »domovinski stranki« in nje stališču neizprosne neodjenljivosti. Pravi, da je to velika predrznost, ako se sestaja klika ljudi pod takim imenom, jemlje ljubezen do domovine v zakup, agitira z vzvišenim imenom »domovine« ter se usiljuje kot zaščitnica pravic krone. Nemci morejo sami urediti svojo hišo, ne smejo pa nasprotovati demokratizaciji, ki jo predlaga Wilson. Oni »domovinaši« trde, da bi hotel Wilson ločiti vlado od naroda in da napoveduje borbo proti Hohenzollerncem. Dernburg pa ni mogel najti v Wilsonovi noti take nakane. »Domovinaši« so preplavili cesarja z udanostnimi brzojavkami, za kar so dobili — pohvalo. — Dornburg pravi, da to ni pravično napram velikemu delu naroda, ki ni manje lojalen, ki pa skriva skromno v srcu svojo udanost. To pa tudi taktično ni, ker vzbuja vtis, da se, kar se tiče miru, naroda sploh ne bo vpraševalo, in kakor da bi bil Wilson stavil nedostojno zahtevo. Vse to da je voda na mlin skupine, ki je ustanovila »domovinsko stranko«. Dernburg zaključuje trpko, da pošteni narod, na žalost, zopet ni nič izjavil k temu.

Državnozborske nadomestne volitve. Parlamentarična korespondenca poroča, da vprašanje nadomestnih volitev za izpraznjene državnozborske mandate, katerih je sedaj že 41, že dalje časa tvori predmet temeljitih posvetovanj. Dočim so bili predkratkim nasprotniki nadomestnih volitev še v večini, prevladuje sedaj mnenje, da bi bile nadomestne volitve politično umestne. Volitve bi se vršile v znamenju medsebojnega miru, torej brez protikandidatov, da bi sedanje razmerje med strankami ostalo neizpremenjeno. Kakor se čuje, se nadomestne volitve razpišejo najbrže po sprejetju začasnega proračuna. Vršile bi se potem meseca februarja. Od teh 41 mandatov jih pripada 11 nemškemu Nationalverbandu, 5 krščanskim socijalcem, 2 nemškim socijalnim demokratom, 13 Čehom, 4 Jugoslovanom, 2 Poljakom, 2 Italijanom, 1 italijanskim soc. demokratom in 1 Majorusom.

Prodaja oglja.

(Rdeče izkaznice, 10 kg na izkaznico.)

Barriera nuova: štev. 2883—2994 (obrobna štev. 1) dne 10. t. m. in štev. 1755—1894 (obrobna štev. 2) dne 10. t. m. pri Henriku Lambelu, ul. Bacchi 1; štev. 1895—2094 (obrobna štev. štev. 1) in štev. 2095—2294 (obrobna štev. 1) dne 11. t. m., (cena 50 vin. za kg).

Barriera vecchia: štev. 4795—4819 (obrobna štev. 1) dne 10. t. m. pri Ivanu Simcichu, ul. Risorta 17, (cena 54 vin. za kg).

Novo mesto: štev. 1762—1811 (obrobna štev. 1) in štev. 710—865 (obrobna štev. 2 (dne 12. t. m.); štev. 866—1065 (obrobna štev. 2) dne 13. t. m., pri Henriku Lambelu ul. Boroević 13, (cena 50 vin. kg).

Prodaja premoga (fossile).

20 kg na izkaznico po 18 vin. kg.

Staro mesto: Modre izkaznice štev. 251—345 (obrobna štev. 2) pri Mariji Blasich, ul. Rena 3, dne 11. 10.

Barriera vecchia: Modre izkaznice št. 901—1000 (obrobna štev. 1) pri Heleni Bubnič, ul. Sorgente 7, dne 11. 10., štev. 1001—1089 (obrobna štev. 1) pri Antonu Galopin, ul. Settefontane 16, dne 11. 10.

Barriera nuova: modre izkaznice štev. 633—742 (obrobna štev. 2) pri Srečku Nemenc, ul. Acque 20, dne 11. 10.

Sv. Jakob: modre izkaznice št. 465—535 (obrobna štev. 1) pri Andreju Dolce, ul. P. Diacono 6, štev. 536—629 (obrobna štev. 1) pri Jurisevichu Dragotinu, ul. S. Marco 16, štev. 630—759 (obrobna štev. 1) pri Edvardu Baisinger, ul. Guardia 42, štev. 760—854 (obrobna štev. 1) pri Ivanu Cigoj, ul. Concordia štev 17, dne 11. 10.

Prodaja oglja 10 kg na izkaznico po 54 vin.

Barriera nuova: rdeče izkaznice štev. 2045—2114 (obrobna štev. 2) pri G. Nemenc ul. S. Francesco 2, dne 11. 10.

* * *

Včerajšnja tozadevna objava glede Barriere Nuove naj se glasi: št. 2883—2994 in št. 1755—1894 za 10. t. m. in št. 1895—2044 za 11. t. m.

Domače vesti.

Iz redarstvene službe. Dosedanji voditelj redarstvenega oddelka okrajnega glavarstva v Puli, dr. Josip Mlekuš, je premeščen v Trst, a vodstvo v Puli je poverjeno redarstvenemu komisarju dru. Maksu Platterju.

»Information« a non informando! Znana dunajska korespondenca »Information«, ki za visoko ceno 120 K na leto objavlja sporočila za liste, poslaništva, konzulate, politike in finančnike«, je v svoji 92. št. (4. t. m.) objavila pod naslovom **»Če pade zastor ....«** članek iz peresa nekega »(K.)«, s katerim naj bi bila menda razkrinkana vsa ničevost v deklaraciji Jugoslovanskega kluba izraženih jugoslovanskih zahtev in teženj, obenem pa tudi vsa nepatrijotičnost tržaških Slovencev in njihovih voditeljev. Ves dopis je za vsakogar, ki dejanski pozna naše politično življenje, tako skrpucalo, da more edino le vzbujati najveselejši smeh, ako se morda ne upošteva še druga možnost, namreč, da je ta gospod »(K.)« prefriganec, ki je najbolje informirano in še bolje informirajočo »Information« hotel prav nesramno — potegniti. — Vsekakor mora biti ta gospod »(K.)« Hrvat, kajti izdal se je s tem, da imenuje Jugoslovanski klub s hrvatskim imenom »Jugoslavenski Klub«. O protislovjih, v katera se je zapletel informator »Informacije« glede dr. Kreka in dr. Laginje v zvezi s starčevičjansko »Hrvatsko Državo«, nočemo niti govoriti, pač pa naj v zabavo naših čitateljev navedemo doslovno, kar pravi o naših tržaških razmerah. Evo: »Brez dvoma zavzema jugoslovansko vprašanje čisto drugo intonacijo in zato vlada v teh političnih krogih samoposebi razumljiva potrtost. S tem se mora tudi spravljati v zvezo pisava Rybářevega glasila, ki se ne straši osebnih bojev, zavijanja resnice in protislovij, **samo** da ohrani politično barako pri življenju. Nezadovoljstvo s politiko voditeljev tržaške slovenske stranke narašča tako, da vzbuja pozornost. Nezadovoljneži v Trstu so že sklenili, da bodo izdajali tednik, dočim pa tudi nezadovoljni poslanec Gostinčar v Ljubljani tudi pripravlja izdajanje novega lista z imenom »Jugoslovan«. Zato je tu napravilo zelo čuden vtisk, da se je **Rybářevo glasilo v imenu tržaških Slovencev odkrito čudilo (kedaj?), da je slovensko zborovanje 24. m. m. proti stremljenjem irredentstva želo pohvalo.** Razlaga je čisto enostavna. **Končno** (poděrtano v izvirniku) **so Slovenci v Trstu resno nastopili proti irredentstvu** (torej šele na zadnjem občnem zboru »Edinosti«, 24. avgusta t. l., prej pa nikoli!) Celo vrabci na strehah bi znali povedati, da je del Slovencev podpiral italijansko irredentstvo v Trstu. To je svoj čas osješka »Hrvatska Obrana« ugotovila že leta 1915. »Edinost« je pripomnila k temu citirajoč: »Prav res!« (Naj bi nam g. (K.) pokazal tisto »Edinost«!) Sušaške »Primorske Novine« in zagrebška »Hrvatska država« so se bavile z zgoraj omenjenim zborovanjem in izrazile dvom o domoljubju tržaških Slovencev. To je isto Rybařevo glasilo, ki je v članku »Položaj Nemcev ob Adriji« leta 1913. trdilo, da ob naši Adriji gospodujejo Slovani **in Italijani** (poděrtano v izvirniku), dočim je leta 1915., po izbruhu vojne z Italijo, potrjevalo, da so v Trstu Italijani **avtohton živelj.** (To trdimo tudi danes.) Sedaj pa se je izrazila, kar je potrdilo zborovanje, da **Italijani sploh ne eksistirajo v Trstu.** (To laž smo poděrtali mi!) Upamo, da ta politična nedoslednost izgine za vedno. Iz rečenega izhaja, da je položaj zelo kritičen. Da, v tukajšnjih slovenskih krogih je znano, da je pokojni tržaški publicist (?!?) **M. Kristofič** marca meseca tega leta v Trstu svojemu prijatelju, znanemu pisatelju (!) **Ivanu Androviću,** izročil neki rokopis s pripadajočimi listinami s prošnjo, da naj ga objavi, da vzpostavi njegovo čast. Kristofič je to potrdil pred pričami in pismeno pred svojo smrtjo, ki je nastopila pred štirimi meseci. **Dotični spis je v posesti nekega ljubljanskega publicista.** (Poděrtano v izvirniku.) Rokopis, čigar naslov se glasi **»Patrijotizem tržaških Slovencev in njihovi politično-kulturni boji, s posebnim ozirom na irredentizem in?..... Obtožbe z dokazili«,** vsebuje **važne dokumente,** ki mečejo zelo slabo luč na delovanje in patrijotizem tržaških Slovencev, ki so ubogemu Krištofiču zagrenili življenje do zadnjega trenutka (?!?), in zelo kompromitira voditelje slovenske stranke (dr. Rybářa, dr. Slavika, dr. Wilfana itd.). Vemo, da bi publicista **Munih** in **J. Kušar** v Trstu mogla kaj povedati o tem slučaju. Zadostevalo bi, da se omeni dogodek dr. Stangerja pred petimi leti v »Narodnem Domu«. Ker bi bila objava teh listin izzvala velik škandal, je gospod Andrović, kot se pripoveduje v slovenskih krogih, **uničil rokopis in dokazila.** (To smo podčrtali mi, ker se pravi zgoraj, da je spis v rokah nekega ljubljanskega publicista.) Tako se piše zgodovina primorskih Slovencev! S to stvarjo bi zato radi seznanili javnost, da dokažemo, kako je naše politično obzorje med Ljubljano in Trstom pokrito z zelo temnimi oblaki, polnimi toče. Tupatam se že zablisne. Liberalna glasila so: »Slovenski Narod«, tržaška »Edinost«, glasilo slovenske ljudske stranke »Slovenec«.! — Tako torej »Information«, Ljubljanski »Slovenski Narod« je smatral stvar za resno in jo objavil kot tako. Mogoče je bilo to pač le zato, ker so mu popolnoma neznane osebe, na katere se naslanja »Information« v svojem imenitnem dopisu. Naj mu torej pojasnimo, da je bil imenovani Kristofič odvetniški stenograf, ki ni imel nikdar ničesar opraviti z našo politiko. Dokler je bil v pisarni kakega narodnega odvetnika (pri zgoraj imenovanih menda ni bil nikoli), je bil narodnjak, če je bil pri socijalnem demokratu, je bil socijalni demokrat, ki je napadal nas na socijalnodemokratskih shodih, ko pa je po lastni krivdi izgubil službo tudi tam, je par mesecev poročal »Slovencu« tržaške dnevne novice. Ker je v pismu, naslovljenem na »Slovenca«, očital tržaški pošti zlorabo uradne oblasti, češ da njegova, »Slovencu« namenjena pisma izroča uredništvu »Edinosti«, ker je le-ta prej imela poročila o opisanih dogodkih, kot pa »Slovenec«, ga je cenzurna oblast ovadila državnemu pravdništvu in je bil tudi pred tržaškim okrožnim sodiščem obsojen. Pri razpravi je očital tudi nam, da pošiljamo našega slugo za njim, da jemlje njegova pisma iz poštne škrinjice, menda v zahvalo, ker smo mu malo prej zastonj objavljali podatke njegove »begunške posredovalnice«. Zadnji čas se je bavil z mešetarstvom, dokler ni smrtno obolel. Publicist, časnikar, ni bil nikoli in z našimi ožjimi političnimi krogi ni nikdar bil niti v najmanjšem stiku. V naši politiki sicer ni nikakršnih tajnosti, a če bi tudi bile, bi bil Kristofič pač zadnji, ki bi bil imel dostop do njih. Isto velja o njegovem prijatelju (kot je rečeno v onem dopisu) Ivanu Androviću, ki je nižji uradnik pri parobrodni družbi »Dalmatia«, ki izdaja razne politične in nepolitične brošure in si jih daje potem po drugih prevajati v nemščino. Ker mož nima za svoja raziskavanja potrebne znanstvene podlage, si je lahko misliti, koliko veljajo njegovi spisi. To mu je tudi pred nekaj meseci povedala »Edinost«, in zato menda tudi ni prav poseben naš prijatelj. V našem političnem življenju ni sodeloval nikdar in ga tudi osebno pozna le malokdo. Časnikar Munih je **že** meseca decembra leta 1912. prostovoljno, zaradi bolezni, izstopil iz našega uredništva in se tudi izselil iz Trsta. I. Kušar je že leta sem vodja našega inseratnega oddelka in se niti najmanje ne bavi s politiko. Munih in Kušar nista bila nikdar v kaki zvezi s Krištofičem in Androvićem. Stangerjev slučaj, je bil čisto navadno žaljenje narodne časti. Če je gospod »(K.)« celo glasilo slovenske ljudske stranke »Slovenca«, prištel med **liberalna** glasila, potem res ne vemo, kako je mogel »Slovenski Narod« dopis v »Informaciji« smatrati za resen. Mi se mu moremo edino le smejati, pa naj je že zasnovan kot podla denuncijacija, katera nas ne more doseči, ali pa kot sicer tudi skrajno neumestna šala, katera je »Information« tako lepo speljala na led.

Prosečanom in Kontoveljcem v tolažbo radi šole na Proseku. G. D. Starec nas je naprosil, da pod tem naslovom pisani članek v »Edinosti« z dne 7. t. m. št. 278 popravimo kakor sledi: G. namestnik je vprašal, če misli ljudstvo, da je on kriv, ker ni odprta šola na Proseku, kar je g. Starc **potrdil.** Nato je g. namestnik izjavil, da se je on mnogo trudil, da bi se šola odprla.

Kupovanje vina v Istri. Vinska poslovalnica za Istro nam sporoča: Daje se na občno znanje, da je brez predidočega dovoljenja vinske poslovalnice za Istro prepovedano kupovanje vina (starega in novega) kakor tudi izvoz iz Istre. Dovoljen je samo izvoz do enega litra. Dovoljenja za nakup in izvoz vina izdaja vinska poslovalnica v Trstu (sedaj na namestništvu) proti plačilu zneska K 2 za režijske stroške, za vsak hektoliter in za vsak odlomek hektolitra. Oproščene so množine do 6 litrov. Prestopki se kaznujejo z globo do K 10.000 ali z zaporom do 6 mesecev, eventualno tudi z zaplembo blaga.

Zdravstvene razmere v Trstu se slabšajo od tedna do tedna. In temu žalostnemu dejstvu se ni čuditi, saj drugače ni mogoče, ko je mesto že cele mesece brez najpotrebnejših živil. Posebno se množi legar, in to tudi ni nič čudnega, saj se vsak čas lahko vidi otroke, ki pobirajo po trgih in ulicah in jedo ostanke, ki jih drugi mečejo v stran. Kako strogo je bilo svoje čase v Trstu glede snage na trgih itd. Vse je moralo biti pokrito, nihče se ni smel dotikati ničesar: sedaj pa n. pr. po ulici Barriera vecchia čepe ženske na uličnih pločnikih in prodajajo tamkaj kuhano in surovo sadje. Po ulici drče avtomobili, vozovi, prahu se vzdigajo za njimi celi oblaki in se vlegajo potem na ono, kar se prodaja. — Otroci pa prihajajo, kupujejo in jedo neglede na prah in vso drugo nesnago. In če se še pomisli, da je ljudstvo poleg vsega zaradi pomankanja živil že naravnost sestradano, potem pač ni čudež, če zdravstveno poročilo mestnega fizikata izkazuje vsak teden več novih slučajev legarja. Za čas od 29. septembra do 6. oktobra izkazuje omenjeno poročilo naslednje slučaje nalezljivih polezni: škrlatice 1, **davice 14** (Sv. Vit 1, Nova mitnica 2, Stara mitnica 1, Sv. Jakob 4, Škedenj 2, Sv. Ana 1, Rojan 2, od drugod 1), **griže 17** (Sv. Vit, Staro mesto, Novo mesto, Nova mitnica po 1, Stara mitnica 6, Sv. Jakob 3, Rojan 1, Opčine 2, od drugod 1), **legarja 82** (Sv. Vit 4, Staro mesto 8, Novo mesto 3, Nova mitnica 13, Stara mitnica 23, Sv. Jakob 6, Škedenj 2, Sv. Ana 2, Farneto 3, Sv. Ivan 3, Barkovlje 2, Prosek 1, Opčine 6, v bolnišnici 2, od drugod 4). **Umrle** so za **grižo** v bolnišnici 3 osebe, za **legarjem** 7 (Novo mesto 1, v bolnišnici 7). — Če pojde tako dalje in Trst ne dobi nemudoma vsaj najpotrebnejših živil v toliki meri, da se bo moglo sestradano ljudstvo vsaj nekoliko okrepiti, moramo za zimo, ko poleg vsega še pritisneta burja in mraz, pričakovati najhujšega, da bodo ljudje drug za drugim cepali po ulicah vsled bolezni in onemoglosti.

Dijaki-begunci (oz. dijakinje), obiskujoči srednje šole v Trstu, so vabljeni, da se zglase v tukajšnjem begunškem odboru, ul. Madonna del mare št. 2, I. nadstr., med 9 dop. in 2 pop.

Vest o smrti Frana Supila ni še potrjena verodostojno. Doslej je prinesel to vest le milanski »Corriere«. Razun tega je bila ta vest precej nespretno stilizirana, da se še more dvomiti na nje resničnosti.

DAROVI.

Moški podružnici CMD sta darovala gg. Dragotin in Ivan v dobri volji K 300. Srčna hvala! Denar je izročen blagajniku.

V blag spomin umrle Katarine Race iz Rodika se je nabralo med sorodniki in prijatelji namesto venca K 210 in sicer K 100 za moško podružnico CMD v Trstu, K 60 za kosila slovenskim otrokom, K 50 za pogoščenje ranjencev ob soški fronti. Denar hrani uprava.

Za organizacijo oskrbnic vojniških sirot je daroval namestniščveni svetnik Fabiani v počastitev spomina cesarskega svetnika, okrajnega višjega zdravnika dr. Aleksandra Zencovicha znesek 40 K.

Poslano*)

Konsumno društvo državnih uradnikov v Trstu.

V ponedeljek, dne 8. oktobra 1917, se prične prodaja v naših prodajalnicah v sledečih urah in sicer:

V delavnikih:
Od 8 zjutraj do 12 opoldne
„ 2½ popolne do 6 zvečer.
V praznikih:
Od 8 zjutraj do 12½ popoldne.

V nedeljah so prodajalne zaprte.

Dalje se naznanja, da se prihodnji ponedeljek v ulici Torrente št. 12 odpre nova filijalka za prodajo kuriva in petroleja.

TRST, dne 8. oktobra 1917.

VODSTVO.

*) Za članke pod tem naslovom odgovarja uredništvo le toliko, kolikor mu veleva zakon.

MALI OGLASI.

Hiša z enim stanovanjem in z kosom zemljišča se proda za 2400 K. Naslov pove Ins. odd Edinosti. 1520

Mizarje se sprejme takoj za izdelovanje krst Novo pogrebno podjetje (Nuova Impresa Funebri) Trst, Corso 47. 1521

Fotograf Anton Jerkič posluje v svojem ateljeju v Trstu, Via delle Poste št 10. 407

Do 15. oktobra se išče izurjene gozdarje za drvarstvo v gozdu nad Barkovljami (Bovedo) Vpraša naj se pri: ALBERTU FABER Trst, ulica Tesa št. 22.

Pristni čebelni med prodaja Milan Kravanja Begunje pri Cerknici

Kabaret-Varietè MAXIM Trst - Via Stadion 10 - Trst Odprt od 8½ zvečer naprej Vstopnina K 2

ZOBOZDRAVNIK Dr. J. Čermák v Trstu, ul. Poste vecchie 12, vogal ulice delle Poste. Izdiranje zobov brez :-: bolečine. :-: :-: Plombiranje. :-: UMETNI ZOBJE

Pfaff Stroj za šivanje in vezanje, pravi nemški uzorci. Seidel & Neumann in „Singer“ Rast & Gasser Bogata zaloga vseh potrebščin. Mehanična delavnica za vsako popravljanje. — Tvrdka ustanovljena leta 1878. — FRANCESCO BEDNAR Trst, ulica Campanile št. 19.

ZAHVALA.

Tem potom se iskreno zahvaljujemo za izkazano nam sočutje povodom smrti

Katarine Race roj. Dujc

vsem cenj. sorodnikom, prijateljem in znancem, osobito g. župniku za tolažilne obiske, g. učitelju in vsem učencem za zadnje spremstvo, sploh vsem ki so pokojnico spremili k večnemu počitku.

RODIK, 9. oktobra 1917.

Žalujoči ostali.

JADRANSKA BANKA

Trst, Via Cassa di Risparmio štev. 5 (Lastno poslopje)

Kapital in rezerva K 13,200.000.—

Filijalke: Dunaj Tegethofstrasse 7—9, Dubrovnik, Kotor, Ljubljana, Metković, Opatija, Split, Šibenik, Zadar.

Vloge na knjižice 3½% Vloge na knjižice

od dneva vloge do dneva vzdiga. Rentni davek plačuje banka od svojega. Obrestovanje vlog na tekočem in žiroračunu po dogovoru. Akreditivi čeki in nakaznice na vsa tu- in inozemska tržišča. — Kupuje in prodaja: vrednostne papirje, rente, obligacije, zastavna pisma, prijoritete, delnice, srečke, valute, devize, promese itd. Daje predujme na vrednostne papirje in blago ležeče v javnih skladiščih. — Safe deposits. — Prodaja srečk razredne loterije. Zavarovanje vsakovrstnih papirjev proti kurzni izgubi, revizija žrebanja srečk itd. brezplačno. Stavbni kredit, rembours krediti. — Borzna naročila. — — Inkaso. — — Menjalnica. — — Eskompt menic.

Telefoni: 1463, 1793 in 2676. Brzojavi: JADRANSKA.

Uradne ure: od 9 do 1 popoldne